

ФОРМУВАННЯ РИНКОВИХ ЦІН НА АКЦІЇ ПІД ВПЛИВОМ ЦІН Ф'ЮЧЕРСІВ НА НАФТУ

©2018 БЛАГУН І. І.

УДК 336.76

Благу́н І. І. Формування ринкових цін на акції під впливом цін ф'ючерсів на нафту

Метою статті є дослідження щодо існування залежності між формуванням ринкових цін на акції та цінами ф'ючерсів на нафту. На основі аналізу наукових публікацій, присвячених дослідженню проблем щодо встановлення цін на нафту, їх впливу на макроекономічні параметри, а також на динаміку розвитку фінансового ринку, висунуто гіпотезу щодо існування взаємозв'язку між визначенням цін на ф'ючерси на нафту та цінами на базовий фінансовий інструмент фінансового ринку – акції. Проаналізовано динаміку індексу ПФТС та цін на нафту марки Brent. У результаті аналізу встановлено, що ціни на ф'ючерси на нафту характеризуються більшою волатильністю, ніж динаміка біржового індексу ПФТС, результатом чого був відносно більший ризик інвестицій, пов'язаних з нафтою. Визначено, що використання моделей регресії для оцінки інвестиційного ризику має певні обмеження. Рішення, запропоновані моделями з механізмом коригування помилок і моделями VAR, дозволяють краще зрозуміти природу формування цін, а також формування цінних зв'язків між різними продуктами. У результаті дослідження коінтеграції на основі моделі, в якій ціна ф'ючерса на нафту марки Brent виступала залежною змінною, встановлено, що довгострокова рівновага між цінами на нафту та біржовим індексом ПФТС не проявляється, натомість існує взаємозв'язок між ними в короткостроковому періоді часу.

Ключові слова: акція, деривативи, нафта, фінансовий ринок, ф'ючерси, ціна.

Рис.: 6. **Табл.:** 2. **Бібл.:** 9.

Благу́н Іван Іванович – кандидат економічних наук, викладач кафедри менеджменту і маркетингу, Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаніка (вул. Шевченка, 57, Івано-Франківськ, 76018, Україна)

УДК 336.76

UDC 336.76

Благу́н И. И. Формирование рыночных цен на акции под влиянием фьючерсов на нефть

Blahun I. I. Formation of the Market Prices for Shares under the Influence of Oil Futures

Целью статьи является исследование о существовании зависимости между формированием рыночных цен на акции и ценами фьючерсов на нефть. На основе анализа научных публикаций, посвященных исследованию проблем по установлению цен на нефть, их влияния на макроекономические параметры, а также на динамику развития рынка, выдвинута гипотеза о существовании взаимосвязи между определением цен фьючерсов на нефть и ценами на базовый финансовый инструмент финансового рынка – акции. Проанализирована динамика индекса ПФТС и цен на нефть марки Brent. В результате анализа установлено, что цены фьючерсов на нефть характеризуются большей волатильностью, чем динамика биржевого индекса ПФТС, результатом чего был относительно больший риск инвестиций, связанных с нефтью. Определено, что использование моделей регрессии для оценки инвестиционного риска имеет определенные ограничения. Решения, предлагаемые моделями с механизмом корректировки ошибок и моделями VAR, позволяют лучше понять природу формирования цен, а также формирование ценовых связей между различными продуктами. В результате исследования коинтеграции на основе модели, в которой цена фьючерса на нефть марки Brent выступала зависимой переменной, установлено, что долгосрочное равновесие между ценами на нефть и биржевым индексом ПФТС не проявляется, зато существует взаимосвязь между ними в краткосрочном периоде времени.

The article is aimed at research on probability of a dependence between formation of the market prices for shares and the prices for oil futures. Based on the analysis of scientific publications concerning exploration of the oil pricing problems, their influence on the macro-economic parameters, as well as on the dynamics of market development, the author suggests a hypothesis about existence of the correlation between price determination of the oil futures and prices for the basic financial instrument of financial market – shares. The dynamics of both the index of FSTS and the prices for Brent oil are analyzed. The analysis found that the prices for oil futures are more volatile than the dynamics of the exchange index of FSTS, resulting in a relatively higher risk of the oil-related investments. It is determined that the use of regression models to evaluate the investment risk has certain limitations. The solutions offered by the models with the error correction mechanism and the VAR models allow to better understanding of the nature of price formation, as well as the formation of price relations between different products. As result of the research of co-integration on the basis of the model, in which the price for Brent oil future acted as a dependent variable, is determined that the long-term balance between oil prices and the exchange index of FSTS is not manifested, but there is a interrelation between them in the short term.

Ключевые слова: акция, деривативы, нефть, финансовый рынок, фьючерсы, цена.

Keywords: action, derivatives, oil, financial market, futures, price.

Рис.: 6. **Табл.:** 2. **Библ.:** 9.

Fig.: 6. **Tbl.:** 2. **Bibl.:** 9.

Благу́н Иван Иванович – кандидат экономических наук, преподаватель кафедры менеджмента и маркетинга, Прикарпатский национальный университет им. В. Стефаніка (ул. Шевченко, 57, Івано-Франковськ, 76018, Україна)

Blahun Ivan I. – PhD (Economics), Lecturer of the Department of Management and Marketing, Precarpathian National University named after V. Stefanyk (57 Shevchenka Str., Ivano-Frankivsk, 76018, Ukraine)

Сучасна економіка не дарма отримала назву «вуглецевої», враховуючи значення нафти як одного з найбільш поширених світових енергоносіїв. З огляду на цей факт, ціни на нафту є вагомою детермінантою розвитку економіки в цілому та фінансового ринку зокрема. Очевидно, що рівень впливу ціни на нафту на економіки різних країн є різним: цей вплив є значним у країнах, де відбувається її видобуток, але він може бути дещо нижчим,

але суттєвим в інших країнах. Причому, незважаючи на поступовий перехід у розвинених країнах до використання альтернативних «безвуглецевих» джерел енергії, вплив цін на нафту на динаміку економічних показників залишається вагомим. Не менш важливим є той факт, що в сучасній економіці ціни на нафту на етапі її видобутку визначаються через біржове котирування. Досить часто для цього використовується нафта марки Brent, відштовхуючись від якої та врахо-

вуючи якість видобутої нафти, визначаються ціни на інші марки. Тому формування ціни на нафту набуває глобального масштабу. Досить часто це не пов'язано з витратним рівнем, що існує в галузі в тій чи іншій країні, а обумовлено поведінкою біржових гравців, їх очікуваннями як коротко-, так і довгострокового характеру, геополітичними факторами тощо. Розвиток ринку похідних фінансових інструментів, що використовується для хеджування операцій на ринку нафти, привів до перетворення біржових операцій з цінами на нафту у фінансові операції, які останнім часом мають усе більший вплив на динаміку фінансового ринку в цілому.

Залежно від моделі фінансового ринку та галузевої структури економіки країни ціни на нафту можуть визначати поведінку фондового, кредитного ринку і, особливо, ринку похідних фінансових інструментів. На ринку деривативів сьогодні багато уваги приділяється цінам на сировину, зокрема на нафту, причиною чого є значна волатильність цін. Дослідження, проведені авторами А. В. Syed, А. А. Naug, Р. Sadorsky, підтверджує, що саме нафта є основою сучасної економіки [1].

Особливого значення набувають взаємозв'язки, що виникають між двома сегментами фінансового ринку: фондового – в частині ринку акцій та ринку деривативів – у частині ф'ючерсів на нафту. Для країн, в яких у галузевій структурі економіки питома вага нафтовидобувної та нафтопереробної галузей є суттєвою, очевидним є прямий зв'язок між цінами ф'ючерсів на нафту та цінами на акції нафтовидобувних і нафтопереробних підприємств. Також не менш важливим є вплив цін на нафту на макроекономічні показники та показники стану публічних фінансів – зокрема в частині формування доходів державного бюджету. З іншого боку, для таких країн, як Україна, де ця галузь є слабозвиненою, значення цін на нафту є не менш, а, можливо, і більш значущим. Це пов'язано зі станом основних виробничих фондів, що використовуються вітчизняними підприємствами, високим рівнем їх енергоємності, а, отже, значними потребами в енергоносіях. Ціни на нафту є детермінантами інфляційних змін, оскільки закладаються в основу собівартості при виробництві та реалізації товарів, робіт та послуг.

Варто зазначити, що тривалий час ціни на нафту були драйвером розвитку світової економіки та світового фінансового ринку, у тому числі через інтенсивне зростання ринку деривативів. Але світова криза 2008 р., яка, зокрема, була спричинена суттєвим розривом між фінансовим ринком і реальним сектором економіки, призвела до формування турбулентності на фінансовому ринку. До формування цієї турбулентності мають безпосереднє відношення як ціни на ф'ючерсні контракти на нафту, ринок якої є досить нестабільним, так і в цілому перманентна

нестабільність, що супроводжує як розвинуті фондові ринки, так і ринки, що розвиваються, та граничні (емерджентні) ринки.

Формування ринкових цін на акції підприємств відбувається, перш за все, під впливом фінансових результатів їх діяльності, які, своєю чергою, залежать від сформованих витрат, а в останні, у тому числі, закладається і ціна на енергоносії, зокрема вуглецеві. Тому зростання цін на нафту може призводити до зменшення рівня рентабельності діяльності емітентів акцій, результатом чого може бути зниження ринкових цін на їх акції.

Водночас неможливо стверджувати про очевидну присутність такого впливу, тому є потреба в дослідженні та використанні економіко-математичного інструментарію для підтвердження гіпотези щодо існування взаємозв'язків між цінами на акції та цінами на нафту для вітчизняного ринку. З іншого боку, з точки зору розвитку фінансового ринку операції з деривативами, що формуються на основі зміни цін на акції, є вагомим альтернативою для ф'ючерсів на нафту, особливо враховуючи той факт, що потужними гравцями на ринку нафтових ф'ючерсів є інвестиційні банки та потужні фінансові компанії.

Розширені дослідження впливу цін на енергоносії, включаючи ціни на нафту, а також вплив на ціни акцій, відбуваються ще з 80-х років ХХ ст. Спершу не вдавалося підтвердити явище зв'язку між ризиком змін цін на нафту та ринком акцій [2; 3]. Втім, уже згодом Т. Kaneko та В. S. Lee знайшли підтвердження того, що ціни на нафту впливають на норми прибутковості на біржі [4]. Крім того, W. W. Ferson і С. R. Harvey довели, що ціни на нафту є фактором ризику, який викликає вагомий статистичний, але різної потужності, вплив на ринки капіталів [5]. Інші дослідження показали, що ціни на нафту дійсно впливають на ціни акцій рафінувальних підприємств, але вплив на біржові індекси, зокрема на S&P 500, не є настільки значним [6].

S. Hammoudeh та E. Aleisa зазначили, що лише для Саудівської Аравії існує двосторонній чіткий зв'язок між цінами нафти та цінами на акції [7].

Дослідження довгострокової рівноваги між ринками акцій і нафти провели J. S. Chiou, Y. H., Lee та С. M. Lin [8]. Вони підтвердили односторонній вплив цін нафти на індекс S&P 500, зокрема довели, що дослідження Р. Sadorsky щодо змін цін на нафту мають негативні наслідки для економічної діяльності, але зміни в економічній діяльності мають незначний вплив на ціну нафти [9].

Дослідження стосовно впливу нафти на ринок акцій здійснювалося на багатьох ринках. Найсильніші зв'язки були виявлені в арабських країнах і високорозвинених державах, і, як правило, це були односпрямовані зв'язки, причому незалежним фактором виступали ціни на нафту. Винятком стали досліджен-

ня відносно Саудівської Аравії, де встановлено двосторонній зв'язок, що цілком притаманно для країн – експортерів нафти.

Стосовно України, то, безумовно, вона не належить до потужних гравців світового нафтового ринку та країн, які є експортерами нафти, але, тим не менш, має власний видобуток, тому є частиною світового ринку нафти. Будучи країною з малою, але відкритою економікою, Україна відчуває вплив і світового фінансового ринку, особливо враховуючи наявність зобов'язань перед світовими фінансовими організаціями. Враховуючи все вищевикладене, дане дослідження має за мету визначення впливу цін нафти на ціни акцій в Україні. Дослідження опирається на показники біржового індексу ПФТС та цін на нафту марки Brent за період від січня 2010 р. до грудня 2017 р.

На *рис. 1* представлено формування значення досліджуваних часових рядів. Попри відповідні тренди, зв'язок між цінами на нафту і значеннями індексів не є міцним, вимірюється коефіцієнтом лінійної кореляції Пірсона і становить $r = 39,0$.

На *рис. 2* представлено динаміку досліджуваних часових рядів, а в *табл. 1* – їхні основні описові характеристики.

Динаміка цін контрактів на нафту характеризуються більшою волатильністю, ніж біржового індексу ПФТС (див. *рис. 2* і *табл. 1*). Стандартне відхилення цін на нафту становило 1,89%, а біржового індексу ПФТС – 1,42%, тому інвестиції, пов'язані з нафтою, характеризувались відносно більшим ризиком. Розмірність *MPP* для рядів норм прибутковості цін на нафту становить 1,74, натомість для біржового індексу ПФТС маємо значення 1,31.

Зв'язок між досліджуваними показниками відображено на *рис. 3*. Сила залежності, яка вимірюється коефіцієнтом Пірсона, становила в даному випадку 0,39, що не є досить високим значенням.

Результати поділу сукупного ризику, який вимірюється дисперсією норм прибутковості, на систематичний та специфічний ризику, наведено в *табл. 2*. Рівень систематичного ризику є незначним і складає всього 0,007%.

У проведених дослідженнях виявлено, що досліджувані ряди інтегровані на рівні 1, тому значення є нестационарними. Результати тесту причинності подано на *рис. 4*.

Нульова гіпотеза стосовно того, що значення біржового індексу ПФТС не є причиною значень ціни контрактів на нафту марки Brent, не може бути відкинута. Це означає, що введення у модель значення біржового індексу ПФТС, яке репрезентує формування значень цін контрактів на нафту марки Brent, не приводить до зростання якості такої моделі.

Протилежною є ситуація щодо впливу значення цін на нафту марки Brent на значення індексу ПФТС. У даному випадку гіпотеза про непричинність була відкинута.

Дослідження коінтеграції було здійснене з використанням моделі, в якій контракти на нафту марки Brent є залежною змінною (*рис. 5*). На графіку залишків (*рис. 6*) можна зауважити наявність помітних трендів, і це може свідчити про те, що довгострокова рівновага між цінами на нафту та біржовим індексом ПФТС не проявляється.

Нафта вважається одним із найважливіших видів сировини, використовуваних сучасною еконо-

Рис. 1. Формування цін ф'ючерсів на нафту марки Brent та біржового індексу ПФТС у 2010–2017 рр.

Джерело: авторська розробка.

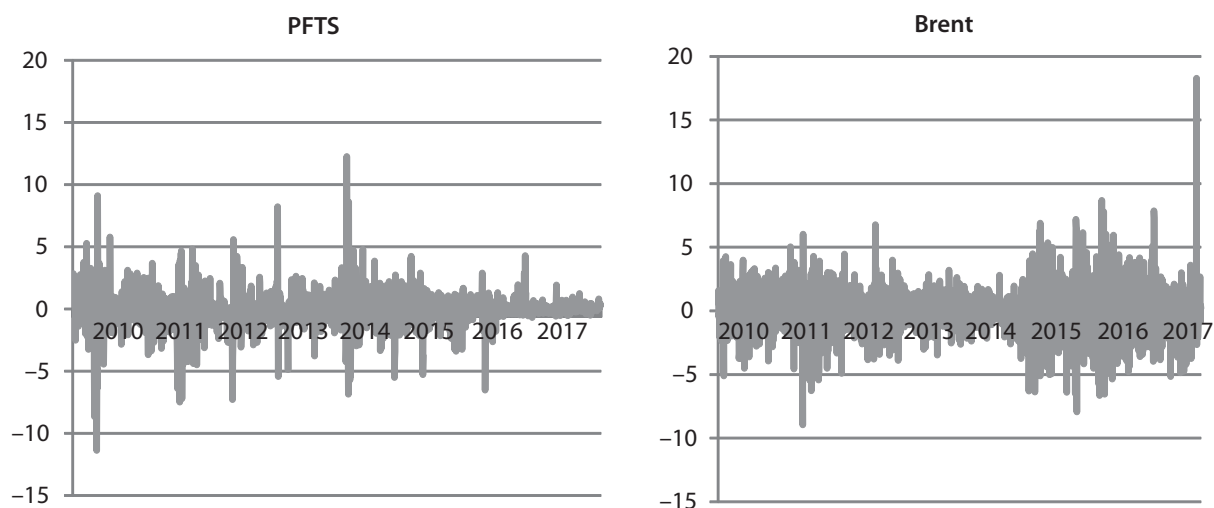

Рис. 2. Динаміка біржового індексу ПФТС та цін на нафту марки Brent у 2010–2017 рр.

Джерело: авторська розробка.

Таблиця 1

Ключові описові характеристики часових рядів біржового індексу ПФТС та цін контрактів на нафту марки Brent

Часові ряди	Описові характеристики			
	Середнє значення	Стандартне відхилення	Коефіцієнт волатильності	MPP
ПФТС	-0,03135	1,424987	50,38	1,306951
Brent	-0,009149	1,887524	66,73	1,743152

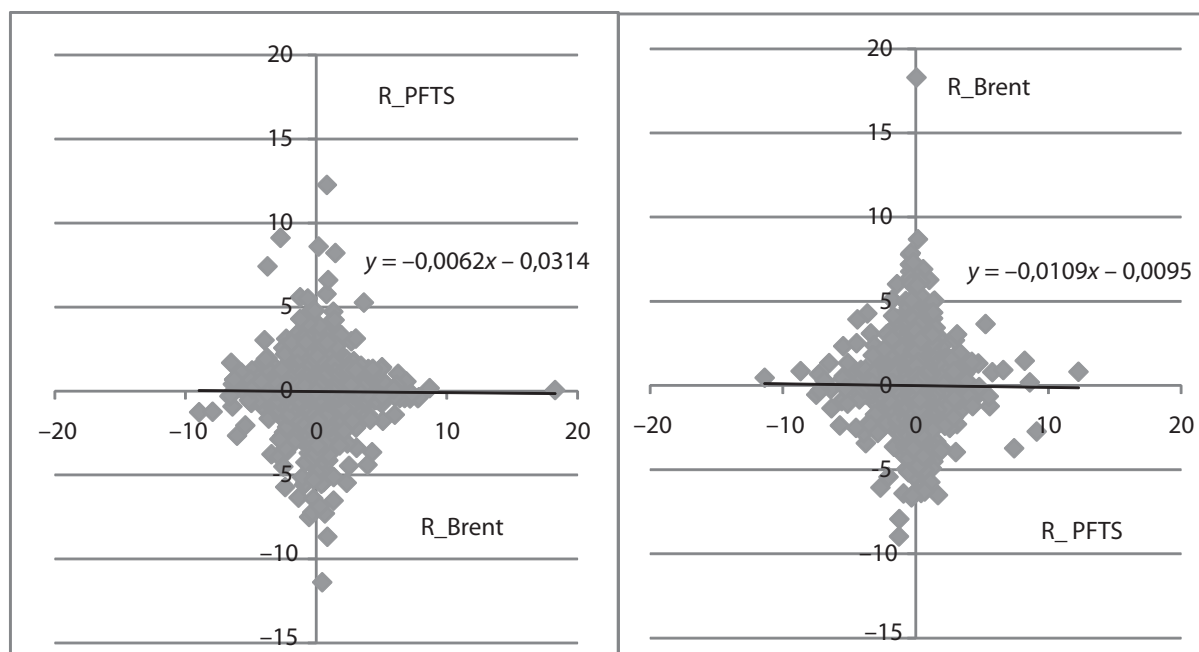

Рис. 3. Кореляційний зв'язок норм прибутковості контрактів на нафту марки Brent і біржового індексу ПФТС– модель Шарпа

Джерело: авторська розробка.

Поділ сукупного ризику цін контрактів на нафту марки Brent і біржового індексу ПФТС

Ризик	ПФТС			Brent		
	Сукупний	Систематичний	Специфічний	Сукупний	Систематичний	Специфічний
Абсолютний	0,000203	0,00000001	0,00020305	0,000356	0,00000002	0,0003563
Відносний	100%	0,007%	99,99%	100%	0,007%	99,99%

Group: UNTITLED Workfile: C:\USERS\MARIAN\DOCUMENTS\BRENT-PFTS.WF1::Un...

View Proc Object Print Name Freeze Sample Sheet Stats Spec

Pairwise Granger Causality Tests
Date: 09/09/18 Time: 20:50
Sample: 1 1977
Lags: 2

Null Hypothesis:	Obs	F-Statistic	Prob.
PFTS does not Granger Cause BRENT	1975	2.36240	0.0945
BRENT does not Granger Cause PFTS		0.37962	0.6842

Рис. 4. Тест причинності цін на нафту марки Brent і біржового індексу ПФТС

Джерело: авторські обчислення.

мікою. Фінансові результати багатьох підприємств залежать від цін на дану сировину. На видобуток і переробку нафти опираються економічні системи багатьох держав. Нафта також є предметом фінансових інвестицій. Усе це приводить до особливого зацікавлення цим продуктом, і він впливає на формування цін багатьох ринків капіталів. Але, у випадку українського ринку, даний вплив обмежений до поточних змін. У даному випадку це підтверджує той факт, що вітчизняний фондовий ринок носить спекулятивний характер і не створює умов для довгострокового інвестування, а також для укладання ф'ючерсних контрактів як на товарні цінні папери (що базуються на контрактах, укладених на нафту), так і для операцій, що здійснюються на ринку акцій. Водночас, моделюючи зміни біржових норм прибутковості в Україні, зміни цін на нафту не виступають ключовою змінною, яка може визначити дану поведінку.

ВИСНОВКИ

Результати досліджень вказують на низку проблем, які проявляються при моделюванні змін цін на фінансових ринках та при оцінюванні інвестиційного ризику. Зі статистичного боку, проблемою є визначення розподілу норм прибутковості, який виявляється іншим, ніж зазвичай. Таким чином, можливості для надійної побудови моделей регресії та оцінки інвестиційного ризику є обмеженими. Рішення, пропонувані моделями з механізмом коригування помилок

та моделями VAR, дозволяють краще зрозуміти природу формування цін, а також формування цінових зв'язків між різними продуктами. Вони не надають інвестору готових правил інвестування, а радше вказують на високу ймовірність зробити помилку під час пропозиції якої-небудь стереотипної інформації. У різні періоди часу ринок по-різному реагує на надходження нової інформації зовні. Навіть за появи між окремими змінними довгострокової рівноваги існує ймовірність значного відхилення від її рівня. ■

ЛІТЕРАТУРА

1. Syed A. B., Haug A. A., and Sadorsky P. Oil Price Risk and Emerging Stock Markets. University of Otago Economic Discussion Papers. 2010. No. 1014. URL: <https://www.otago.ac.nz/economics/research/otago077140.pdf>
2. Chen N.-F., Roll R., and Ross S. A. Economic Forces and the Stock Market. *The Journal of Business*. 1986. Vol. 59. No. 3. P. 383–403.
3. Hamao Y. An empirical examination of the Arbitrage Pricing Theory: Using Japanese data. *Japan and the World Economy*. 1989. Vol. 1. Issue 1. P. 45–61.
4. Kaneko T., Lee B. S. Relative Importance of Economic Factors in the U. S. and Japanese Stock Markets. *Journal of the Japanese and International Economies*. 1995. Vol. 9. Issue 3. P. 290–307.
5. Ferson W. W., Harvey C. R. Predictability and Time-varying Risk in World Equity Markets. *Research in Finance*. 1995. Vol. 13. P. 25–85.

Equation: UNTITLED Workfile: C:\USERS\MARIAN\DOCUMENTS\BRE...

View Proc Object Print Name Freeze Estimate Forecast Stats Resids

Dependent Variable: BRENT
 Method: Least Squares
 Date: 09/09/18 Time: 21:10
 Sample: 1 1977
 Included observations: 1977

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
PFTS	0.007685	8.38E-05	91.75696	0.0000

R-squared -25.613946 Mean dependent var 4.372725
 Adjusted R-squared -25.613946 S.D. dependent var 0.370969
 S.E. of regression 1.913783 Akaike info criterion 4.136546
 Sum squared resid 7237.229 Schwarz criterion 4.139374
 Log likelihood -4087.976 Hannan-Quinn criter. 4.137585
 Durbin-Watson stat 0.001249

Series: BRENT_PFTS Workfile: BRENT-PFTS COINTEGRATIN::Un...

View Proc Object Properties Print Name Freeze Sample Genr Sheet Graph Stats I

Augmented Dickey-Fuller Unit Root Test on BRENT_PFTS

Null Hypothesis: BRENT_PFTS has a unit root
 Exogenous: Constant
 Lag Length: 0 (Automatic - based on SIC, maxlag=25)

	t-Statistic	Prob.*
Augmented Dickey-Fuller test statistic	-1.090516	0.7217
Test critical values:		
1% level	-3.433460	
5% level	-2.862800	
10% level	-2.567487	

*MacKinnon (1996) one-sided p-values.

Augmented Dickey Fuller Test Equation
 Dependent Variable: D(BRENT_PFTS)
 Method: Least Squares
 Date: 09/09/18 Time: 21:34
 Sample (adjusted): 2 1977
 Included observations: 1976 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
BRENT_PFTS(-1)	-0.001254	0.001150	-1.090516	0.2756
C	0.005338	0.004995	1.068735	0.2853

R-squared 0.000602 Mean dependent var -8.91E-05
 Adjusted R-squared 0.000096 S.D. dependent var 0.018876
 S.E. of regression 0.018876 Akaike info criterion -5.100886
 Sum squared resid 0.703310 Schwarz criterion -5.095229
 Log likelihood 5041.675 Hannan-Quinn criter. -5.098808
 F-statistic 1.189226 Durbin-Watson stat 2.041733
 Prob(F-statistic) 0.275619

Рис. 5. Рівняння коінтеграції та тести коінтеграції цін на нафту марки Brent і біржового індексу ПФТС (початок)
 Джерело: авторські обчислення.

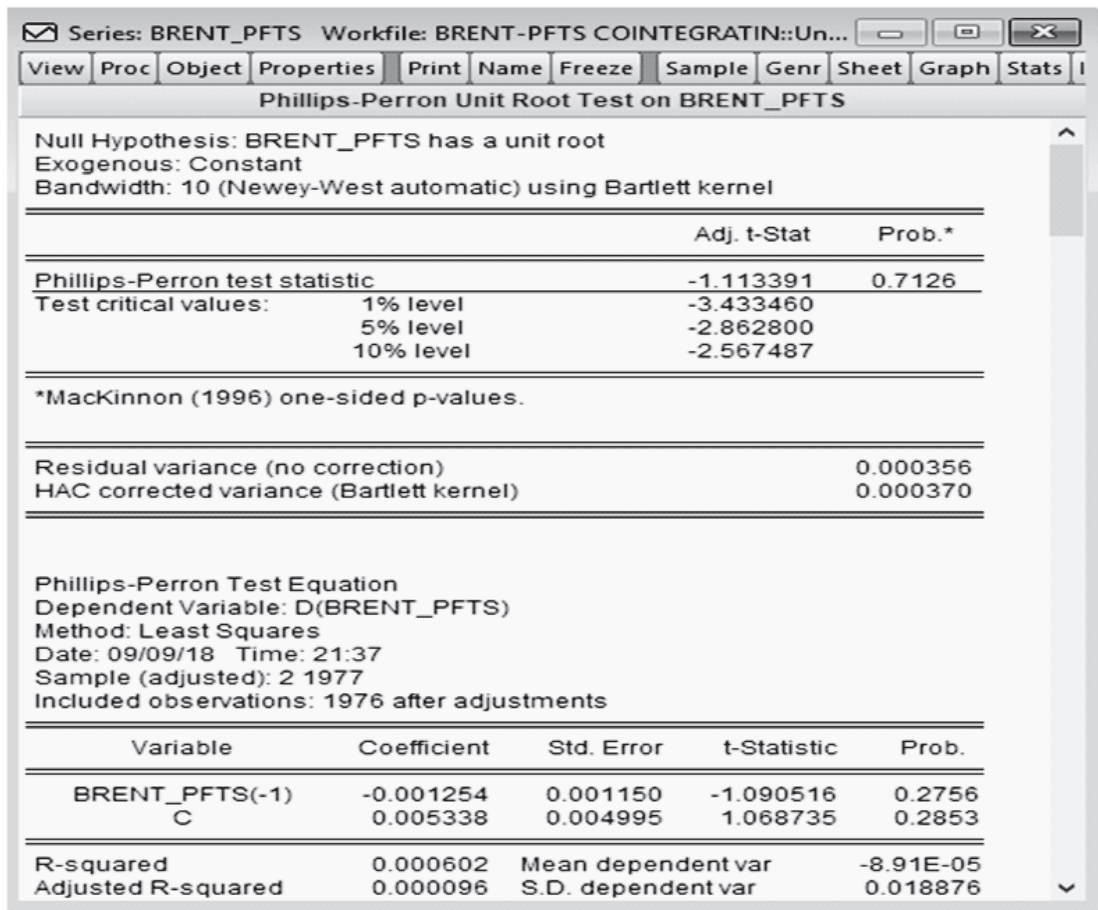

Рис. 5. Рівняння коінтеграції та тести коінтеграції цін на нафту марки Brent і біржового індексу ПФТС (закінчення)
Джерело: авторські обчислення.

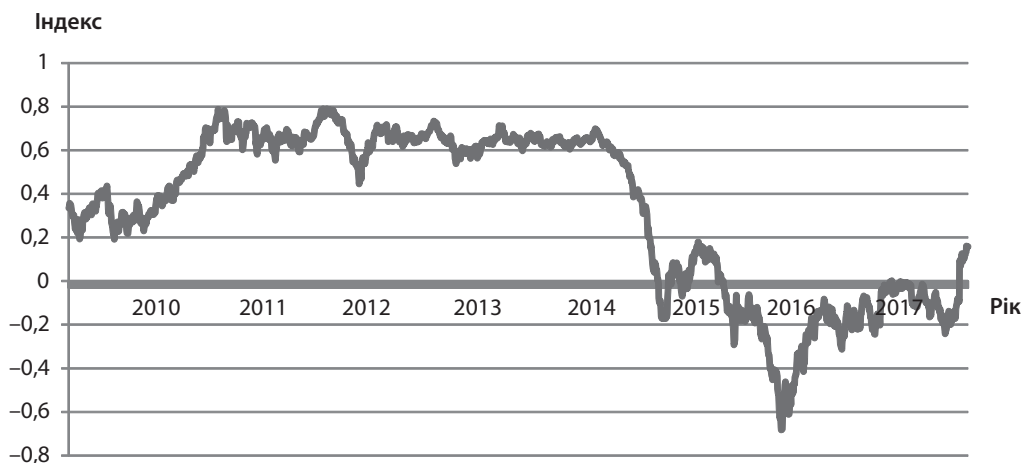

Рис. 6. Залишки рівнянь коінтеграції біржового індексу ПФТС та цін контрактів на нафту марки Brent

Джерело: авторська розробка.

6. Huang R. D., Masulis R. W., and Stoll H. R. Energy shocks and financial markets. *The Journal of Futures Markets*. 1996. Vol. 16. No. 1. P. 1–27.

7. Hammoudeh S., Aleisa E. Dynamic Relationships Among GCC Stock Markets and NYMEX Oil Futures. *Contemporary Economic Policy*. 2004. Vol. 22. Issue 2. P. 250–269.

8. Chiou J. S., Lee Y. H., and Lin C. M. Existence of a Long-Run Equilibrium between the S&P 500 and Oil Prices. *International Research Journal of Finance and Economics*. 2008. Vol. 21. P. 68–75.

9. Sadorsky P. Oil price shocks and stock market activity. *Energy Economics*. 1999. Vol. 21. Issue 5. P. 449–469.

REFERENCES

Chen, N.-F., Roll, R., and Ross, S. A. "Economic Forces and the Stock Market". *The Journal of Business*, vol. 59, no. 3 (1986): 383–403.

Chiou, J. S., Lee, Y. N., and Lin, S. M. "Existence of a Long-Run Equilibrium between the S&P 500 and Oil Prices". *Interna-*

tional Research Journal of Finance and Economics, vol. 21 (2008): 68-75.

Ferson, W. W., and Harvey, C. R. "Predictability and Time-varying Risk in World Equity Markets". *Research in Finance*, vol. 13 (1995): 25-85.

Hamao, Y. "An empirical examination of the Arbitrage Pricing Theory: Using Japanese data". *Japan and the World Economy*, vol. 1, no. 1 (1989): 45-61.

Hammoudeh, S., and Aleisa, E. "Dynamic Relationships Among GCC Stock Markets and NYMEX Oil Futures". *Contemporary Economic Policy*, vol. 22, no. 2 (2004): 250-269.

Huang, R. D., Masulis, R. W., and Stoll, H. R. "Energy shocks and financial markets". *The Journal of Futures Markets*, vol. 16, no. 1 (1996): 1-27.

Kaneko, T., and Lee, B. S. "Relative Importance of Economic Factors in the U. S. and Japanese Stock Markets". *Journal of the Japanese and International Economies*, vol. 9, no. 3 (1995): 290-307.

Sadorsky, R. "Oil price shocks and stock market activity". *Energy Economics*, vol. 21, no. 5 (1999): 449-469.

Syed, A. B., Haug, A. A., and Sadorsky, R. "Oil Price Risk and Emerging Stock Markets". University of Otago Economic Discussion Papers. 2010. <https://www.otago.ac.nz/economics/research/otago077140.pdf>

УДК 336.71:330

ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ ВИКОРИСТАННЯ ДИСТАНЦІЙНОГО БАНКІВСЬКОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ В БАНКІВСЬКОМУ СЕКТОРІ УКРАЇНИ

©2018 СТОРОЖЕНКО О. О., ЄЛИСЕЄВА О. К.

УДК 336.71:330

Стороженко О. О., Єлісеєва О. К. Переваги та недоліки використання дистанційного банківського обслуговування в банківському секторі України

Метою статті є вивчення перспектив розвитку дистанційного банківського обслуговування та позитивні й негативні аспекти в Україні. Проаналізовано переваги та недоліки використання дистанційного банківського обслуговування; розроблено рекомендації щодо впровадження дистанційного банківського обслуговування в Україні; досліджено їх вплив на якість надання послуг банківськими установами. Особлива увага приділена вивченню загроз, які з'являються з використанням дистанційного банківського обслуговування, та шляхам їх мінімізації.

Ключові слова: fintech, банкінг, безготівкові розрахунки, дистанційне банківське обслуговування, банк.

Рис.: 2. Бібл.: 10.

Стороженко Оксана Олександрівна – студентка, Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (просп. Гагаріна, 72, Дніпро, 49010, Україна)

E-mail: storozhenko@ef.dnulive.dp.ua

Єлісеєва Оксана Костянтинівна – доктор економічних наук, професор, завідувачка кафедри статистики, обліку та економічної інформатики, Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (просп. Гагаріна, 72, Дніпро, 49010, Україна)

E-mail: ok17_5@ukr.net

УДК 336.71:330

Стороженко О. А., Єлісеєва О. К. Преимущества и недостатки использования дистанционного банковского обслуживания в банковском секторе Украины

Целью статьи является изучение перспектив развития дистанционного банковского обслуживания: положительные и отрицательные аспекты в Украине. Проанализированы преимущества и недостатки использования дистанционного банковского обслуживания; разработаны рекомендации по внедрению дистанционного банковского обслуживания в Украине; исследовано их влияние на качество предоставления услуг банковскими учреждениями. Особое внимание уделено изучению угроз, которые появляются при использовании дистанционного банковского обслуживания, и способам их минимизации.

Ключевые слова: fintech, банкінг, безналичные расчеты, дистанционное банковское обслуживание, банк.

Рис.: 2. Библ.: 10.

Стороженко Оксана Александровна – студентка, Днепропетровский национальный университет имени Олеся Гончара (просп. Гагарина, 72, Днепр, 49010, Украина)

E-mail: storozhenko@ef.dnulive.dp.ua

Єлісеєва Оксана Константиновна – доктор економічних наук, професор, завідувачка кафедрою статистики, учета та економічної інформатики, Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (просп. Гагаріна, 72, Днепр, 49010, Украина)

E-mail: ok17_5@ukr.net

UDC 336.71:330

Storozhenko O. O., Yeliseyeva O. K. The Advantages and Disadvantages of Using the Remote Banking Services in the Banking Sector of Ukraine

The article is aimed at studying the prospects of development of the remote banking services: both the positive and the negative aspects in Ukraine. The advantages and disadvantages of using the remote banking services are analyzed; recommendations on introduction of the remote banking service in Ukraine are developed; their impact on the quality of services provided by banking institutions is investigated. Special attention is paid to exploration of the threats, which appear when using the remote banking services, and ways to minimize them.

Keywords: fintech, banking, non-cash settlements, remote banking service, bank.

Fig.: 2. Bibl.: 10.

Storozhenko Oksana O. – Student, Oles Honchar Dnipro National University (72 Haharina Ave., Dnipro, 49010, Ukraine)

E-mail: storozhenko@ef.dnulive.dp.ua

Yeliseyeva Oksana K. – D. Sc. (Economics), Professor, Head of the Department of Statistics, Accounting and Economic Informatics, Oles Honchar Dnipro National University (72 Haharina Ave., Dnipro, 49010, Ukraine)

E-mail: ok17_5@ukr.net